

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı : 41260087-020- **158**
Konu : Çocuk Bakım Kuruluşlarında Güvenlik Kamerası
Kurulumuna Ve Kullanımına İlişkin Yönerge

02./08/2024

BAKANLIK MAKAMINA

İlgi : İç Denetim Başkanlığının 22.12.2023 tarihli ve 2023 / 6088-06, 2054 -04 sayılı Raporu.

İç Denetim Başkanlığının ilgi raporunda "Mevzuatın Güncellenmemiş Olması" bulgusu kapsamında Genel Müdürlüğümüzce "Çocuk Bakım Kuruluşlarında Güvenlik Kamerası Kurulumuna ve Kullanımına İlişkin Yönerge" hazırlık süreci Bakanlığımızın ilgili birimlerinin görüşleri alınarak tamamlanmıştır.

Bakanlığımıza bağlı çocuk bakım kuruluşlarında ve hizmet birimlerinde çocukların ve personelin güvenliğinin sağlanması ile koruma ve bakım hizmetinin takibi amacıyla kamera sistemi kurulması ve işletilmesine yönelik Çocuk Bakım Kuruluşlarında Güvenlik Kamerası Kurulumuna Ve Kullanımına İlişkin Yönerge'nin yürürlüğe konulması hususunu;

Olurlarınıza arz ederim.

Ayşegül YILDIRIM KARÂ
Genel Müdür

Uygun görüşle arz ederim.

02./08/2024

Leman YENİGÜN
Bakan Yardımcısı

OLUR

02./08/2024

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
Bakan

Ek: Taslak Yönerge (6 Sayfa)

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı : 41260087-020- 458
Konu : Çocuk Bakım Kuruluşlarında Güvenlik Kamerası
Kurulumuna Ve Kullanımına İlişkin Yönerge

02/08/2024

BAKANLIK MAKAMINA

İlgi : İç Denetim Başkanlığının 22.12.2023 tarihli ve 2023 / 6088-06, 2054 -04 sayılı Raporu.

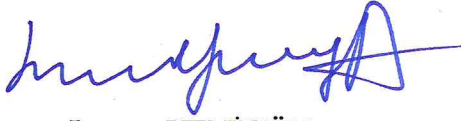
İç Denetim Başkanlığının ilgi raporunda "Mevzuatın Güncellenmemiş Olması" bulgusu kapsamında Genel Müdürlüğümüzce "Çocuk Bakım Kuruluşlarında Güvenlik Kamerası Kurulumuna ve Kullanımına İlişkin Yönerge" hazırlık süreci Bakanlığımızın ilgili birimlerinin görüşleri alınarak tamamlanmıştır.

Bakanlığımıza bağlı çocuk bakım kuruluşlarında ve hizmet birimlerinde çocukların ve personelin güvenliğinin sağlanması ile koruma ve bakım hizmetinin takibi amacıyla kamera sistemi kurulması ve işletilmesine yönelik Çocuk Bakım Kuruluşlarında Güvenlik Kamerası Kurulumuna Ve Kullanımına İlişkin Yönerge'nin yürürlüğe konulması hususunu;

Olurlarınıza arz ederim.

Aysegül YILDIRIM KARA
Genel Müdür

Uygun görüşle arz ederim.
02/08/2024

Leman YENİGÜN
Bakan Yardımcısı

OLUR
02/08/2024

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
Bakan

Ek: Taslak Yönerge (6 Sayfa)

.../.../2024	Aile ve Sosyal Hizmetler Uzmanı	:	Abdurrahman TAŞKAN
.../.../2024	Daire Başkanı	:	Hüsne Betül ÖZDÜZEN TEKER
.../.../2024	Genel Müdür Yardımcısı V.	:	Seyfi BOZÇELİK

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
ÇOCUK BAKIM KURULUŞLARINDA GÜVENLİK KAMERASI KURULUMUNA
VE KULLANIMINA İLİŞKİN YÖNERGE

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Yönergenin amacı; Bakanlığa bağlı çocuk bakım kuruluşlarında ve hizmet birimlerinde çocukların ve personelin güvenliğinin sağlanması ile koruma ve bakım hizmetinin takibi amacıyla kamera sistemi kurulması, işletilmesi, izleme ve görüntü kaydı yapılması ve buna ilişkin yetkilerin verilmesi, kayıtların saklanması, mevzuat gereğince üçüncü taraflarla görüntü kaydı paylaşılması, gizliliğinin korunması, kameraların işletme sistemi ve donanımların bakım ve onarımının yapılması ile ilgili görev, yetki ve sorumlulukları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönerge, Bakanlığa bağlı tüm çocuk bakım kuruluşları ve hizmet birimlerini kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönerge, Çocuk Hakları Sözleşmesinin 16 ncı maddesinin birinci fıkrasına, 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanununun 3 üncü maddesine, 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanununun 4 üncü maddesine, 24/03/2016 tarih ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununun 5 inci maddesinin ikinci fıkrasının (f) bendine, 10/6/2004 tarihli ve 5188 sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanuna, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 69 uncu maddesinin birinci fıkrasının (f) bendine ve 6/9/2022 tarihli ve 31945 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Çocuk Koruma Hizmetleri Planlama ve Çocuk Bakım Kuruluşlarının Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 11 inci maddesinin beşinci fıkrasına, 28/10/2017 tarihli ve 30224 sayılı Kişisel Verilerin Silinmesi, Yok Edilmesi veya Anonim Hale Getirilmesi Hakkında Yönetmeliğe ve 7/10/2004 tarihli ve 25606 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanunun Uygulanmasına İlişkin Yönetmeliğe dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4- (1) Bu Yönergede geçen;

- a) Bakan: Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı,
- b) Bakanlık: Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı,
- c) Çocuk: Daha erken yaşta ergin olsa bile 18 yaşını doldurmamış bireyi,
- ç) Çocuk bakım kuruluşları: Korunma ihtiyacı olan çocukların bakım ve barınma ihtiyacının karşılandığı ev tipi sosyal hizmet birimlerinden olan çocuk evlerinin bağlı olduğu çocuk evleri koordinasyon merkezleri ile aynı yerleşkede bulunan birden fazla ev tipi sosyal

hizmet biriminden oluşan ve çocukların psikososyal ihtiyacına veya suça sürüklenme durumuna göre ihtisaslaştırılan çocuk evleri sitelerini,

d) Çocuk evleri: Korunma ihtiyacı olan çocukların bakımlarının sağlandığı, mesken niteliğindeki yatılı ev tipi sosyal hizmet birimlerini,

e) Çocuk evleri koordinasyon merkezi: Çocuk evlerinin illerde planlanmasını, açılış ve işleyişine ilişkin her türlü işlem ile harcamaların yapılmasını, takibini, denetlenmesini, çocuk evine kabulü yapılacak çocukların belirlenmesi ve uyumuna yönelik çalışmalar ile çocuk evleri arasındaki koordinasyonu sağlamak amacıyla oluşturulan merkezi,

f) Çocuk evleri sitesi: Korunma ihtiyacı olan çocukların bakımlarının sağlandığı aynı yerleşkede bulunan birden fazla ev tipi sosyal hizmet biriminden oluşan kuruluşu,

g) Genel müdürlük: Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğünü,

ğ) Hizmet birimi: Sosyal Hizmetler Kanununa göre faaliyet gösteren ve korunma ihtiyacı içerisindeki çocuklara uygun sosyal hizmet modellerini uygulayan Bakanlığa bağlı birimleri,

h) İhtisaslaşma: Çocuk bakım kuruluşlarının, çocukların özel surette korunmaları amacıyla yaş ve cinsiyet durumları ile psikososyal ihtiyaçlarına ve ilk kabul işlemlerine yönelik yapılandırılmasını,

ı) İl Müdürlüğü: Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğünü,

i) Kör nokta: Kameranın göremeyeceği güvenlik açığı oluşmasına neden olabilecek alanları,

j) Kuruluş koordinasyon komisyonu: Çocuk bakım kuruluşlarında, kuruluş müdürü başkanlığında oluşturulan ve ayda bir toplanarak çocuklara ilişkin çalışmaları planlayan komisyonu,

k) Ortak kullanım alanı: Kuruluş bünyesinde yer alan, çocukların günlük yaşamlarının geçtiği spor salonu, oturma ve yemek odası/yemekhane, çok amaçlı salon, iş ve uğraşı odaları, koridor, eğitim odası, kütüphane, konferans salonu, çamaşırhane, televizyon odası, atölye, depo gibi alanları,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Esaslar

Temel İlkeler

MADDE 5- (1) Güvenlik kamerası sisteminin kurulumu ve işleyişinde çocuğun yaşama, gelişme ve korunma haklarına saygı gösterilmesi, yarar ve esenliğinin gözetilmesi, bilgilendirilmesi, kişisel verileri ve gizliliğinin korunması, temel haklarına saygı gösterilmesi ile yüksek yararının önceliği esastır.

(2) İnsan onuruna, temel kişilik haklarına ve ilgili Kanunlarına aykırı olarak görüntü kaydı yapılmasına ve izlenmesine imkân verecek şekilde kamera sistemi kurulamaz.

Güvenlik Kameralarının Konumu

MADDE 6- (1) Çocuk evlerinde güvenlik kameraları daire giriş kapısına sadece giriş çıkış yapan kişiler görülecek şekilde yerleştirilir. Güvenlik kameralarının taşınabilir ve uzaktan erişim özelliğine sahip olması şarttır. Hizmet sunulan çocuk evlerinde apartmanda yaşayan toplumun diğer kesimlerinin özel hayatına saygı duyulur.

(2) Çocuk evleri sitelerindeki hizmet birimlerinde ve ilk kabul birimlerinde kameralar giriş ve çıkış kapıları ile bahçeyi tam görecektir şekilde yerleştirilir. Ayrıca çocukların ortak kullanım alanlarına da kamera kurulur ancak hizmet birimleri içerisinde, çocukların özel kullanım alanı olan odalarında, banyo ve lavabolarında güvenlik kameraları bulundurulmaz.

(3) Suça sürüklenmesi, madde kullanım öyküsünün olması, suç mağduru olması, refakatsiz çocuk olması, sokakta sosyal tehlikelerle karşı karşıya kalması ya da ergen gebe veya bebeği olan ergen olması sebebiyle haklarında bakım tedbiri veya korunma kararı verilen çocuklardan; psikososyal desteğe ihtiyaç duyduğu tespit edilenlerin, bu ihtiyaçları giderilinceye kadar geçici süre ile bakım ve korunmalarının sağlandığı ve ayrı ayrı ihtisaslaşan çocuk evleri sitelerinde ve ilk kabul birimlerinde kameralar giriş ve çıkış kapıları ile bahçeyi tam görecektir ve kör nokta kalmayacak şekilde yerleştirilir. Ayrıca çocukların ortak kullanım alanlarına da kamera kurulur. Çocukların özel kullanım alanı olan odalarında, banyo ve lavabolarında güvenlik kameraları bulundurulmaz.

(4) 0-6 yaş çocuklara hizmet sunulan yerlerde güvenlik kameraları birimlerin giriş ve çıkış kapıları ile kuruluş bahçesine, banyo ve lavabolar hariç odalara ve ortak kullanım alanlarına kurulur. Güvenlik kameralarının yatakları görecektir şekilde konumlandırılmasına dikkat edilir.

(5) Engel durumu ve süreğen hastalık durumu bulunan çocuklar için kaldıkları hizmet biriminin hükümleri uygulanır.

(6) Çocuk bakım kuruluşlarının idari alanlarında banyo ve lavabolar dışında uygun görülen yerlere güvenlik kamerası yerleştirilir.

Kaydetme, saklama, erişim ve silme

MADDE 7- (1) Çocuk evlerinin güvenlik kameraları çocuk evleri koordinasyon merkezlerinden uzaktan erişim ile izlenmesine ve kayıt altına alınmasına olanak verecek şekilde kurulur. İzleme yapan personel İl Müdürlüğünce yazılı olarak yetkilendirilir.

(2) Çocuk bakım kuruluşlarında güvenlik kameraları idare tarafından izlenir. Kuruluş müdürü ile nöbet odasında izleme sistemi kurulur. Güvenlik personelinin izlemesi için uygun görülen alanların belirlenmesi kuruluş müdürlüğünce yapılır ve ilgili alanlar izlemeye açılır. İzleme yapan personel il müdürlüğünce yazılı olarak yetkilendirilir. 0-6 yaş çocukların yatak odası kayıtlarını izleme yetkisi il müdüründedir. İl Müdürünün uygun görmesi halinde bu yetki il müdür yardımcısı, kuruluş müdürü veya kuruluş müdür yardımcısına devredilebilir. Kamera kayıtlarının izlendiği ekranların uydu/anten bağlantısı bulunmaz. Televizyon yayınları açılmaz.

(3) Kamera çözünürlüğünün en az 2 megapiksel olması, ses kaydı özelliği, UPS bağlantısı ve gece görüşünün bulunması sağlanır. Kameralarda hiçbir surette maskeleyme özelliği kullanılmaz.

(4) Güvenlik kameralarının kör noktaya mahal vermeksizin 7 gün 24 saat kesintisiz ve ışığın az olduğu ortamlarda en az altı ay net kayıt yapacak şekilde kurulması sağlanır. Güvenlik kamerası sisteminde gün ve saat bilgilerinin güncel olup olmadığı takip edilir, sistem saatlerinin güncellenmesi sağlanır.

(5) Arşiv görüntülerine tarih ve saat bilgisi girilerek kolayca erişim sağlanacak şekilde sistem kurulur.

(6) 24/03/2016 tarihli ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununa uygun şekilde kamera ile kayıt yapıldığına ilişkin tabela asılarak bilgilendirme yapılır. Aydınlatma yükümlülüğü yerine getirilir. Kanunda yer alan diğer hususlar saklıdır.

(7) Güvenlik kameralarında cihaz şifreleri pasif hale getirilmez. Fabrika çıkışı şifreleri değiştirilir ve şifrelemede güvenliği artıracak şekilde karmaşık karakter kullanılır, şifre uzunluğu artırılır ve belirli aralıklarla değiştirilmesi sağlanır. “Beni hatırla” özelliği de kontrol edilerek şifrenin sıfırlanması güçlü parola ile korunur.

(8) Güvenlik kamerası sisteminin elektrik kesintilerinden olumsuz etkilenmemesi adına gerekli tedbirler alınır. Jeneratör ve Kesintisiz Güç Kaynağı (UPS) sistemleri ile desteklenir. Güvenlik kamerası sistemi dışında bağımsız kamera kurulumuna izin verilmez.

(9) Güvenlik kameralarının uzaktan izlenmesine imkan verilmesi halinde internet servis sağlayıcısının taşıması gereken özellikler ve güvenlik şartları hakkında Genel Müdürlüğün belirlediği esaslara uygun hareket edilir.

(10) Güvenlik kameralarının taşınır kayıtları yapılır. Kullanım dışı kalan kameraların taşınır kayıtları güncellenerek kayıtlardan düşmesi sağlanır. Güvenlik kameralarının kurulumunda olumsuz izlenim oluşturma önüne geçilerek uygun şekilde konumlanması sağlanır.

(11) Güvenlik kameralarına ilişkin sistem odası güvenliği kamera sistemiyle izlenir. Odada yanıcı madde bulundurulmaz. Yangın tedbiri alınır ve uygun sıcaklıkta kalması sağlanır. Güvenlik kameralarına ilişkin kayıt cihazları kilitli muhafaza edilir.

(12) Güvenlik kamerası kayıtları hiçbir surette ülke sınırları dışında muhafaza edilmez, buna yönelik sistem kurulmaz. Güvenlik kameralarının izlenmesi kurumsal bilgisayarlardan yapılır.

Güvenlik kameralarına ilişkin görev, yetki ve sorumluluk

MADDE 8- (1) Güvenlik kameralarının işleyişini takip etmek üzere personel görevlendirmesi yapılır ve söz konusu görevlendirme yazılı olarak kayıt altına alınır. Görevlendirilecek personelde öncelik teknik personele verilir. Görevlendirilen personel bu Yönergedeki tüm hususları kontrol etmekle ve eksik tespit etmesi halinde tutanaklaştıracak idareyi bilgilendirmekle yükümlü olup eksiklikler hakkında gereği idarenin sorumluluğundadır. Giderilememesi halinde konu Genel Müdürlüğe bildirilir. Görevli personelin kuruluştan ayrılması halinde yerine derhal görevlendirme yapılır.

(2) Güvenlik kameralarının yerleştirileceği yerler ilk kurulumda kuruluş koordinasyon komisyonu kararı ile belirlenir ve il müdürlüğüne onaylatılır. Güvenlik kameralarının doğru çalıştığına yönelik bilgilendirme muayene ve kabul komisyonunca kuruluş koordinasyon komisyonuna yapılır. Sonrasında kameraların doğru çalıştığına dair tespit, güvenlik

kameralarının işleyişini takip etmek üzere görevlendirilen personel tarafından ayda bir kayıt altına alınarak tutanaklaştırılır, tutanak kuruluş idaresine teslim edilir, aynı tutanak kuruluş idaresince kuruluş koordinasyon komisyonuna sunulur.

(3) Kamera sisteminin herhangi bir nedenle kayıt yapamadığı durumlarda kayıt yapılamayan zaman aralığı gerekçe ile birlikte kuruluş idaresi ve görevli personel tarafından tutanaklaştırılır, kuruluş koordinasyon komisyonu kararı alınır ve il müdürlüğüne bilgi verilir. Tutanakta arızanın başladığı tarih, saat ve dakika, arıza nedeni, geçmiş verilerin kurtarılıp kurtarılamadığı yer alır ve bakımın firma tarafından yapılması halinde raporu eklenir. Kamera sisteminin aksamaması için kuruluş idaresince gerekli tedbirler alınır.

(4) Güvenlik kameralarına ilişkin iş ve işlemlerin eksiksiz yerine getirilmesinden il müdürlükleri de sorumludur. İl müdürlüklerince belirli aralıklarla Yönergedeki hususlar dikkate alınarak denetimler gerçekleştirilir. Denetim süre aralığı altı ayı geçemez.

(5) Güvenlik kamerası sisteminde izleme, işleyiş takip etme ve arşivleme/saklama görevi ayrı personellere yazılı olarak verilir ve tebliğ edilir. Kamera kayıtlarına erişim şifre ile yalnızca müdür ve müdür yardımcılara tanımlanır.

(6) Bakanlık tarafından yapılan inceleme, denetim ve saha ziyaretlerinde kameralara ilişkin hususlar da göz önüne alınır.

(7) Kamera kayıtlarının altı aylık süreyi aşan kısmının sistem tarafından otomatik silinmesi dışında kayıtlar hiçbir surette silinmez. Kayıtlara müdahale edilmez. Müdahale edenler hakkında suç duyurusunda bulunulur.

(8) Görüntü izleme yetkisi devredilemez ve görüntü izleme yetkisi bulunanlar, görüntü ekranı üzerinden ayrıca bir görüntü kaydı yapamaz.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Son Hükümler

Tereddüt edilen hususlar ve hüküm bulunmayan haller

MADDE 9- (1) Güvenlik kameralarına ilişkin tereddüt edilen hususlar ile hüküm bulunmayan hallerde karar vermeye Genel Müdürlük yetkilidir. Genel Müdürlük gerektiğinde kameraları izlemek üzere Bakanlıktan bir yetkili veya yetkililer belirleyebilir.

(2) Çocuk bakım kuruluşu olmayan illerde çocuk evlerine ve birimlere ilişkin iş ve işlemler İl Müdürlüklerince yerine getirilir.

(3) Genel Müdürlük güvenlik kameralarına ilişkin iş ve işlemler ile risk tespitinde yapay zeka teknolojilerinden faydalanabilir.

Diğer hususlar

MADDE 10- (1) Satın alınacak güvenlik kamerası sistemlerinde Genel Müdürlükçe hazırlanan tip teknik şartname ve sözleşme örnekleri kullanılır. Bulunmaması halinde bu Yönergedeki esaslara uygun olarak genel şartlara göre alım yapılır.

(2) Güvenlik kameralarına ilişkin süreçte görev alan personelin ve kamera sistemini kuran veya erişen firma personelinin Genel Müdürlükçe hazırlanan gizlilik taahhütnamesini imzalaması sağlanır.

(3) Güvenlik kameralarının adli veya idari makamlarla paylaşılması halinde durum tutanaklaştırılır. Tutanaklaştırılmayan kayıtlar hiçbir surette paylaşılmaz.

(4) Güvenlik kameralarına ilişkin altyapı ve sistem standartları konusunda Genel Müdürlüğün talimatlarına uyulur.

(5) Tasarruf tedbirleri gereğince halen kullanımda olan güvenlik kameralarının kullanımına devam edilir. Ancak mevcut güvenlik kameralarının kullanımı ile birlikte yeni yapılacak alımlarda ve sistem güncellemelerinde bu Yönerge hükümleri dikkate alınır.

Yürürlükten kaldırılan hükümler

MADDE 11- (1) 13/10/2016 tarihli ve 106499 sayılı Bakan Onayı ile yürürlüğe giren Çocuk Bakım Kuruluşlarında Güvenlik Kamerası Sistemi Kurulumu ve Kullanımı Hk konulu 2016/05 sayılı Genelge ile 13/10/2016 tarihli ve 106500 sayılı Bakan Onayı ile yürürlüğe giren Çocuk Evleri Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin Uygulanması Genelgesinde Değişiklik konulu 2016/06 sayılı Genelge yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 12- (1) Bu Yönerge Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanının onayıyla yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 13- (1) Bu Yönerge hükümlerini Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı yürütür.